

Informatikus könyvtáros szak

TÁJÉKOZTATÁS, INFORMÁCIÓFORRÁSOK 2.
ELŐADÁS
INPK 319E
2016/2017. tanév II. félév

A stúdium időtartama: heti két óra előadás
heti két óra gyakorlat (külön programmal)
A félév lezárása: aláírás és kollokvium (5 kredit)
A kollokvium előtt kell megszerezni a gyakorlat teljesítését igazoló aláírást.

A gyakorlat teljesítését igazoló aláírás megszerzésének feltételeit a gyakorlatról készített tájékoztató tartalmazza!

A félév teljes anyaga (előadások, kötelező irodalom, gyakorlaton elsajátított ismeretek) része (összevonva) a záróvizsgának!

Tematika

1. hét: Regisztrációs hét.
2. hét: A nemzeti bibliográfia fogalma, funkciói és gyűjtőköre. (A nemzeti bibliográfia helye a bibliográfiai rendszerben; bibliográfiatörténeti tényezők. A nemzeti irodalom regisztrálásának indítékai, felvételi kategóriák; motivációk és funkciók.)
3. hét: A teljesség igénye és a közlési effektus viszonya a nemzeti bibliográfia megvalósításában. Az elsődleges és másodlagos hungarikák jellegének elemzése, meghatározása. A magyar nemzeti bibliográfia kialakulása.
4. hét: A retrospektív magyar nemzeti bibliográfiák: RMK, RMNy; ciklusbibliográfiák; Magyar könyvészet 1921–1944, 1945–1960; sajtóbibliográfiák, sajtórepertóriumok, biobibliográfiák.
5. hét: A kurrens magyar nemzeti bibliográfia fejlődése, mai rendszere.
6. hét: A hungarika bibliográfiák. A magyar nemzeti bibliográfia továbbfejlesztése.
7. hét: A könyvtári tájékoztatás fogalma, kialakulása, történeti fejlődése. A különböző könyvtárak feladatai a tájékoztatásban. A tájékoztató szolgálat megszervezése. A felhasználói igények.
8. hét: A tájékoztatási tevékenység tartalma, terjedelme és módszerei. Megoldások (formátum, struktúra, mentális folyamatok.) Szolgáltatási fokok (Wyer fokozatok).
9. hét: Szakmai napok

10. hét: A tájékoztatás szintjei, irányai, formái és forrásai; az információ közlésének módjai, a különféle dokumentumtípusok információs értéke; a könyvtári tájékoztatás iránti igények. Kérdéstípusok, forrástípusok.
11. hét: A tájékoztatás és a kommunikációelmélet összefüggései. Az interperszonális kommunikációt befolyásoló tényezők, a Taylor-filterek.
12. hét: A tájékoztató munka gyakorlata. A referenz-kérdés és megoldása. A tájékoztatások nyilvántartása, a tájékoztatás etikai kérdései.
13. hét: Az általános tájékoztatás forrásai és fontosabb eszközei. A forrástájékoztatás, a központi szolgáltatások.
14. hét: A tudományos vagy szaktájékoztatás fontosabb kérdései; szakterületek és tájékoztatói szokások.
15. hét: Az egyes tudományterületek hazai információellátásának sajátosságai.

Kötelező irodalom

- Az információ értékelése mint ökológiai jellegű folyamat, 1-2. / Benediktsson Dániel. In: Könyvtári Figyelő, 2002. 4. sz. pp.677-683., 2003. 1. sz. pp.89-101.
- A bibliográfiától az adatbázisig / Murányi Lajos. In: Könyvtárosok kézikönyve, 2. köt. : Feltárás és visszakeresés. – Budapest : Osiris, 2001. – pp.297-375.
- Virtuális kirándulás a quebeci IFLA konferencián, 2008. augusztus 10-14. / Dippold Péter. In: Könyvtári Figyelő, 2008. 3. sz. pp.465-466.
- Általános tájékoztatás : II. A nemzeti bibliográfia / Szabó Sándor. – Budapest : Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. [korábbi kiadásai is vannak]
- A Magyar Nemzeti Bibliográfia rendszerének honlapja : Az Országos Széchényi Könyvtár szolgáltatása / Kéglí Ferenc. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2009. 3. sz. pp.15-18.
- Az általános nemzeti retrospektív bibliográfia / Ferenczy Endréné. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.453-464.
- Egy korszerű sajtóbibliográfia tervezésének szempontjai / Vass Johanna. In: Könyvtár Figyelő, 2011. 2. sz. pp.338-360.
- A kurrens magyar nemzeti bibliográfia ötven éve / Bényei Miklós. In: Könyvtári Figyelő, 1996. 3. sz. pp.391-402.
- A kurrens magyar nemzeti bibliográfia rendszere : helyzetkép, célkitűzések / Berke Barnabásné. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.421-445.
- A kurrens magyar nemzeti bibliográfiai rendszer mai problémái / Berke Barnabásné. In: Könyvtári Figyelő, 1995. 4. sz. pp.585-590.
- A regionális bibliográfia néhány elméleti-terminológiai kérdése / Kertész Gyula. In: Kovács Máté emlékkönyv. – Budapest : MKE, 1983. – pp.151-163.
- A könyvtári modell : Tájékoztatás / Ferenczy Endréné. In: Könyvtárosok kézikönyve, 3. köt. : A könyvtárak rendszere. – Budapest : Osiris, 2001. – pp.340-343.
- A tájékoztató és olvasószolgálati könyvtárosok szakmai követelményrendszere : Az Amerikai Könyvtárosegyesület (ALA) tájékoztató és olvasószolgálati egyesületének (Reference and User Services Association, RUSA) irányelvei. In: Könyvtári Figyelő, 2004. 2. sz. pp.403-412.
- A magyar könyvtárosság etikai kódexe. In: Könyvtári Figyelő, 2006. 1. sz. pp.100-110. [máshol is, önállóan is megjelent]
- A forrástájékoztatás feladatai, eszközei és intézményei / Ottovay László. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.480-487.
- Forrástájékoztatás és lelőhelyinformáció / Sonnevend Péter. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.488-492.
- Az EHM (EPA – HUMANUS – MATARKA) közös kereső létrejötte / Burmeister Erzsébet. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2011. 10. sz. pp.25-31.

- A tájékoztató szolgáltatások evolúciója a magyarországi közkönyvtárakban / Nagy Enikő. – Szentés : 2014.
- Elektronikus referenz szolgáltatások, különös tekintettel a magyar LibInfo-ra / Tokaji Nagy Erzsébet. In: Negyvenéves a szombathelyi könyvtárosképzés. – Szombathely : 2002. – pp.89-102.
- OCLC, a világgönyvtár, egy laikus jegyzetei / Sonnevend Péter. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2014. 11-12. sz. pp.35-43.
- A tudomány térképe : Kisenciklopédia a tudomány egészéről / főszerk. Schranz András. – Budapest : 1995.
- A szakbibliográfia helyzete / Szabó Sándor. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.493-502.
- A társadalomtudományi szakbibliográfiákról / Borsosné Zétény Angéla. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.503-515.
- Az irodalomtudományi bibliográfiai kutatások eredményei s e kutatások néhány problémája / Láng József. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.516-522.
- HUMANUS – Humántudományi Tanulmányok és Cikkek Adatbázisa / Tamás Kincsó, Vasbányai Ferenc. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2008. 2. sz. pp.29-34.
- A szakbibliográfia helyzete az alkalmazott és természettudományok területén / Vajda Erik. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5/6. sz. pp.523-534.
- Bevezetés a reáltudományok történetének magyarországi könyvészetébe / Gazda István. – Budapest : Hatágú Síp Alapítvány, 2009. – 252 p. – (A könyves szakképzés füzetei, 16.)

Debrecen, 2017. február 15.

Bényei Miklós dr.
c. egyetemi tanár

TÁJÉKOZTATÁS, INFORMÁCIÓFORRÁSOK 2.

2016/2017. tanév II. félév

***Ellenőrző kérdések* VIZSGATÉTELEK**

1. A nemzeti bibliográfia fogalma, funkciói és gyűjtőköre. A teljesség igénye és a közlési effektus viszonya a nemzeti bibliográfia megvalósításában.
2. A magyar nemzeti bibliográfia kialakulása. A retrospektív magyar nemzeti bibliográfiák: RMK, RMNy; ciklusbibliográfiák.
3. A Magyar könyvészet 1921–1944, 1945–1960;
4. A magyarországi sajtóbibliográfiák, sajtórepertóriumok, biobibliográfiák.
5. A kurrens magyar nemzeti bibliográfia fejlődése, mai rendszere.
6. A hungarika bibliográfiák. Az elsődleges és másodlagos hungarikák. A magyar nemzeti bibliográfia továbbfejlesztése.
7. A könyvtári tájékoztatás fogalma, kialakulása, történeti fejlődése. A különböző könyvtárak feladatai a tájékoztatásban.
8. A tájékoztató szolgálat megszervezése. A felhasználói igények.
9. A tájékoztatási tevékenység tartalma, terjedelme és módszerei; szolgáltatási fokok (Wyer fokozatok).
10. A tájékoztatás szintjei, irányai, formái és forrásai; az információ közlésének módjai, a különféle dokumentumtípusok információs értéke;
11. A könyvtári tájékoztatás iránti igények. Kérdéstípusok, forrástípusok.
12. A tájékoztatás és a kommunikációelmélet összefüggései; az interperszonális kommunikációt befolyásoló tényezők, a Taylor-filterek.
13. A tájékoztató munka gyakorlata; a referenz-kérdés és megoldása.
14. A tájékoztatások nyilvántartása, a tájékoztatás etikai kérdései.
15. Az általános tájékoztatás forrásai és fontosabb eszközei.
16. A forrástájékoztatás, a központi szolgáltatások.
17. A tudományos vagy szaktájékoztatás fontosabb kérdései; szakterületek és tájékoztatói szokások.
18. Valamely tudomány- vagy ismeretág tájékoztató apparátusa, információforrásai.

Debrecen, 2017. február 15.

Bényei Miklós dr.
c. egyetemi tanár